

De familie Candan kwam een halve eeuw geleden als een van de eerste Turkse gezinnen naar Nederland en groeide uit tot een succesvolle familie die het gastarbeidersmilieu wist te ontstijgen. Turkse Nederlanders die geloven in de kracht van én-én.

Door Wlert Duk

De familie Candan omarmt zowel de Nederlandse als de Turkse cultuur. Maar bovenal voelen ze zich 'Rotterdammer!'.
FOTO'S GREGOR SERVAIS

Turkse familie 50 jaar in Nederland

'Niet lullen maar poetsen'

In de herfst van vorig jaar begroef Yesim Candan (42) haar grootvader Necati (84) in Turkije. Het gemis is nog altijd niet geweken. „Ik heb het gevoel dat ik mijn vader heb verloren”, zegt Yesim, in een café naast het Olympisch Stadion in Amsterdam. „Vergeet niet, ik heb mijn opa 41 jaar meegemaakt. Wie kan dat zeggen over z'n grootouders?” Yesims grootvader was haar voorbeeld. „Voor niemand bang zijn, dat heeft hij ons meegegeven. En doorpakken. Zo voed ik mijn twee kinderen ook op. Hij was een echte baas. Alles wat ik van hem, mijn buyukbaba (opa) heb geleerd, draag ik aan hen over.”

Het komt doordat hij er altijd was, zegt ze. „We woonden met z'n allen in een pand in Rotterdam. Verdeeld over verschillende etages. Dus er was de hele tijd contact.” Ze laat foto's zien van de begrafenis. De familie kwam er samen, oud en jong, met nog tientallen dorpsbewoners. Rouwen, praten, eten, thee drinken, huilen: en dat enkele dagen lang. Zo gaan Turkse begrafenis.

De generatie die ooit als gastarbeider naar Nederland kwam, zoals Necati Candan, keert na hun overlijden in grote meerderheid terug naar hun geboortegrond om daar te worden begraven. Voor hen is dat logisch. Voor hun kinderen en kleinkinderen is dit

steeds vaker een dilemma: waar willen zij worden begraven? In Nederland? Of toch in Turkije?

Yesim Candan wil zich nog niet vastpinnen. Zij trouwde een Nederlandse man, kreeg met hem kinderen. Lachend ontwijkt ze het antwoord: „Ik zie mezelf liggen, ergens op een heuvel met een mooi uitzicht.”

Vijftig jaar geleden kwam Necati Candan naar Nederland. Een dertiger met al verschillende baantjes achter de rug. Een avonturier die zijn heil zocht in Europa. De bedoeling was: een aantal jaren in het Westen werken, geld verdienen, en dan weer terug. Maar Necati verging het als zovelen: hij bleef, de jaren verstreken, zijn vrouw en kinderen kwamen over en nu is de jongste generatie Candan soms nauwelijks meer van Nederlanders te onderscheiden. Het valt Bülent Candan (49), Yesims oom en een van Necati's zonen, op: „We hebben relatief veel gemengde huwelijken in de familie. Als ik naar de jongste kinderen kijk, dan zie ik het Turkse soms nauwelijks meer terug.”

Bülent staat op het punt om naar de Kuip te gaan. Feyenoord speelt thuis. De Candans hebben hun thuisbasis in Krimpen aan den IJssel, waar Necati werk vond bij scheepsbouwer Van der Giesen-de Noord, en ze voelen zich echte Rotterdammers - hoewel Yesim Candan alweer jaren in Amsterdam woont (waar ze zich nooit echt heeft thuis gevoeld, zegt ze). Bülent: „Als mij gevraagd

